

er, man bliver fri for, og hvor stor den Fordel er, man kan sige ved at lade være. Det er ikke Andet end den almindelige NB. i Nationaløkonomien, og det tror jeg derfor ikke, det vil være rigtigt at komme nærmere ind paa.

Det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkreds (Ingerslev) sagde, at Forslaget vilde føre til, at enkelte Kommuner kunde gjøre den Beregning, at de ved at give et betydeligt Tilskud kunde faae Staten til at overtage hele Fattigvæsenet. (Ingerslev: Det Halve!) Ja, det Halve, det er ikke det Samme som det Hele; det forandrers Sagen. Jeg skal villig indrømme, at vistnok en stor Del af det, der nu udredes som Fattighjælp, ikke burde udredes som Fattighjælp. At det rette Forhold er truffet her, og at det netop vilde være en rigtig Maade at naae en Ordning paa, vil jeg ikke paasta. Men at det i og for sig skulde være en Ulykke, at en Del af det, der nu ydes som Fattighjælp, for Fremtiden ikke blev ydet som Fattighjælp, og at den Del af det, der nu paahviler Kommunerne, kom ind paa anden Maade og blev ydet af Statskassen, kan jeg ikke forstaa. Jeg veed meget godt, at det ærede Medlem har den Mening, at Statskassen paa ingen Maade maa tage Del i den direkte Understøttelse til Trængende. Det vil det ærede Medlem ikke, og det er netop hans Hovedstandpunkt fra tidligere Tid at værgе sig derimod. Men det ærede Medlem vil indrømme, at Thingets store Flertal altid har hævdet, at det var en Statsfag. (En Stemme: Burde være!) Ja! burde være.

Det ærede Medlem for Frederiksborg (Hage) paastod, at vi først nu vare blevene opmærksomme paa, at vore indirekte Skatter hoile paa en uretfærdig Basis, og at det skuldes en Professor. Nu vil jeg sige, ja, om vi skuldes en Professor denne Opdagelse, saa er det jo ikke saa slemt, thi det ærede Medlem vil da ikke paasta, at alle Professorer kun kunne sige Noget forkert. Det ærede Medlem burde snarere have silet sine Udtalelser noget anderledes; han burde have sagt: Jeg er nu først bleven opmærksom paa, at der i Folkethinget tales om, at de indirekte Skatter ere forkert fordelte. Det var muligvis rigtigt. Det ærede Medlem har jo ikke været saa længe i Thinget og har maaske tilbragt sin Tid paa anden Maade end med at høre, hvad her er sagt, thi ellers tror jeg, han vilde have havt rig Leilighed til at lære det at kjende. I al den Tid, jeg har været i Folkethinget, er der gjentagende og gjentagende ved Finanslovens Behandling fremkommet Klage over disse Skatters forkerte Fordeling. Naar det ærede Medlem sagde, at jeg har sagt, at nu var der rig Leilighed til at faae dette omordnet og nu burde vi Alle styrte til for at faae det omordnet, saa har jeg slet ikke sagt det. Det ærede Medlem tager fuldstændig fejl. Jeg har slet ikke taget Ordet for, at vi nødvendigvis skulde skaffe disse Midler fra Statskassen; jeg har kun

sagt, at jeg ikke havde Noget imod at give dem som Statshjælp. Kunne de staffles paa anden Maade, er jeg ogsaa tilfreds dermed. Men, inden man sælber Dom i Sagen, og inden man foretrækker Kommunens Bidrag for Statens Bidrag, bør man lægge sig paa Sinde og spørge, om Statshjælp ikke her maa bedømmes paa anden Maade end fra et rent theoretisk, almindeligt Standpunkt: Statshjælp eller Ikke-Statshjælp. Thi vor Statshjælp faar en anden Betydning som Følge af, at vort Skattesystem er anderledes end andre Landes, og i ethvert Tilfælde anderledes, end det burde være. Det ærede Medlem sagde, at den Beregning om Brændevinsfatten endda ikke slog til. Jeg indrømmer, at, naar det ærede Medlem betaler Brændevinskat, bør han ikke have de Penge tilbage; paa ingen Maade. Naar det ærede Medlem drikker en Snaas, saa under jeg ham gjerne at betale den, men det ærede Medlem tager fejl, naar han paastaar, at en Del af Arbejderne ikke svarer Brændevinskat, fordi de faae Brændevin leveret af deres Husbond; thi Brændevinen er en Del af deres Løn. Hvis Arbejderne ikke faae Brændevin, faae de mere Løn, og hvis de faae Brændevin, faae de mindre Løn. Det ærede Medlem kan være forvisset om, at mange Steder paa Landet er Lønnen forskjellig, eftersom Arbejderne faae Brændevin eller ikke, og det er en ganske uaturlig og simpel Sag. Det ærede Medlems Indvending spiller altsaa slet ingen Rolle, thi Arbejderne svare fuldstændig den samme Skat af deres Brændevin, som om de selv kjøbte den. De betale i Virkeligheden selv Skatten derved, at de faae saa meget mindre Løn, end de ellers vilde faae, det er aldeles uimodsigeligt. Det ærede Medlem kom til Slutning tilbage til Socialismen, og det er nu hans stadige Løkke. Jeg tror imidlertid, at det ærede Medlem der igen er kommen til at se paa Tingen mindre praktisk end theoretisk. Det ærede Medlem har sagt: Socialismen er noget Element, og nu ville I bekæmpe Socialismen ved at optage det Forslag, der fremskom i sin Tid som et socialistisk Forslag. Nu tror jeg i Grunden ikke, at dette Forslag i fjerneste Maade vilde finde Tilslutning fra Socialdemokraternes Side, medens noget Saadant ganske vist i sin Tid blev forsvaret, navnlig af Basaltes Skole. Men set nu ogsaa, at vi gjøre det Forskerdelige, at vi selv gjøre noget Socialistisk for at bekæmpe Socialismen, skulde vi da lade os affkræfte deraf? Det ærede Medlem maa dog indrømme, at man ikke kan opstille den Sætning, at Alt, hvad der er fremsat og forlangt fra Socialdemokratiets Side, er forkert, det er paa ingen mulig Maade Tilfældet. Vaade Principet Statshjælp og ogsaa f. Ex. den saa meget omtalte Sag, at Staten understøtter Produktionsforeninger, er Noget, som oprindelig er fremsat fra Socialdemokraternes Side, men som man nu — jeg taler ikke om, hvad jeg selv mener — omtrent